

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH240015
NAZWA OBSZARU Ostoja Olsztyńsko-Mirowska

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH240015	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Ostoja Olsztyńsko-Mirowska

1.4. Data opracowania 2001-03	1.5. Data aktualizacji 2024-11
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres: Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail: kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2007-08
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2009-02
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2022-05
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 25 marca 2022 r. w spr. soo Ostoja Olsztyńsko-Mirowska (PLH240015)

2. POŁOŻENIE OBSZARU

[Powrót](#)

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

Długość geograficzna
19.2741

Szerokość geograficzna
50.7654

2.2. Powierzchnia [ha]:

2210.88

2.3. Obszar morski [%]

0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2   Nazwa regionu

PL22	Śląskie
------	---------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

[Powrót](#)

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
2330			5.64		G	C	C	B	C
3150			0.71		G	D			
5130			5.53		G	B	C	B	B
6120			6.72		G	C	C	C	C
6210			36.09		G	B	C	B	B
6510			2.29		G	C	C	C	C
7140			0.66		G	D			
8210			5.0		G	A	B	B	A
8310			0.0	25	G	A	C	B	B
9110			111.4		G	A	C	B	B
9130			48.31		G	A	C	A	A
9150			96.3		G	A	B	A	A
9170			61.66		G	A	C	B	B
9190			66.28		G	B	C	B	B

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).

- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki					Populacja na obszarze					Ocena obszaru				
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
M	1308	Barbastella barbastellus			w	1	7	i	R	G	C	B	C	B
A	1188	Bombina bombina			p				R	M	D			
P	2189	Galium cracoviense			p				R	M	A	A	A	A
M	1323	Myotis bechsteinii			w	1	3	i	R	G	C	B	C	B
M	1318	Myotis dasycneme			w	1	2	i	R	G	C	C	C	C
M	1321	Myotis emarginatus			w	1	1	i	V	G	C	C	B	C
M	1324	Myotis myotis			w	255	1560	i	C	G	C	B	C	B
M	1324	Myotis myotis			r	500	780	i	C	G	C	B	C	B
I	6179	Phengaris nausithous			p	10	30	i	P	G	D			
I	6177	Phengaris teleius			p	30	50	i	P	G	D			
M	1303	Rhinolophus hipposideros			w	1	5	i	C	G	C	B	B	C
A	1166	Triturus cristatus			p				R	M	D			

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N16	22.08
N19	11.0
N23	0.72
N10	3.08
N17	43.72
N12	19.41
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar obejmuje kompleks wzgórz wapiennych (mogotów) z licznymi formami krasowymi, takimi jak: jaskinie, ostańce, studnie i leje krasowe. Wzgórza pokrywają naturalne fitocenozy leśne lub zbiorowiska murawowe. Tereny w sąsiedztwie wzgórz zajęte są przez lasy (przeważnie sosnowe) użytkowane gospodarczo lub pola uprawne. Wśród pól, na ugorach i miedzach, występują mozaikowo rozmieszczone czyżnie - zarośla ciepłolubnych krzewów, takich jak: tarnina, głóg i dereń. Wzgórza zbudowane są z wapieni górnej jury. Najtwardsze z nich - wapienie skaliste tworzą charakterystyczne ostańce w postaci wież, bloków, grzybów i bram skalnych. Zbiorowiska leśne na stokach wzgórz reprezentowane są przez buczyny i grądy. W dolinach między wzgórzami wypełnionymi piaskami fluwioglacjalnymi występują bory sosnowe, wrzosowiska i murawy napiaskowe. Wzgórza użytkowane do niedawna jako pastwiska, pokrywają kwieciste murawy kserotermiczne i naskalne z udziałem gatunków stepowych.

4.2. Jakość i znaczenie

Teren cechuje duże zróżnicowanie siedliskowe. Łącznie zidentyfikowano na terenie obszaru 14 rodzajów siedlisk (12 jako przedmiot ochrony) z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Szczególnie ważne są siedliska nieleśne związane z wapiennymi skałami. Do najcenniejszych gatunków roślin należy *Galium cracoviense* – endemit występujący na murawach naskalnych. Obszar charakteryzuje się również bogatą chiropterofauną.

W obszarze zinwentaryzowano także 11 gatunków (8 jako przedmiot ochrony) z Załącznika II.

2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (*Corynephorus*, *Agrostis*)

Reprezentatywność C

Siedlisko stwierdzono na 9 niewielkich płatach w całej ostoi, część z nich stanowi enklawy w drzewostanie sosnowym w obrębie częściowo zalesionych zboczy wyniesień. Najczęstszym identyfikatorem fitosocjologicznym pozwalającym na zdiagnozowanie siedliska były murawy szczotlichowe *Spergulo vernalis-Corynephorum*.

Powierzchnia względna: C

Powierzchnia siedliska w granicach obszaru nie przekracza 2% ogólnej powierzchni siedliska w Polsce.

Stan zachowania: C

Stan zachowania siedliska był różny, w obrębie większości płatów zaznaczała się ekspansja roślinności drzewiastej i krzewiastej. Stan zachowania i zasięg występowania siedliska wymaga jeszcze przeprowadzenia dodatkowych badań.

Ocena ogólna C

Z uwagi na stosunkowo słabe wykształcenie siedliska w obszarze oceniono siedlisku nadano ocenę C.

5130 Formacje z jałowcem pospolitym (*Juniperus communis*) na wrzosowiskach lub nawapiennych murawach

Reprezentatywność B

Pomimo niewielkiej powierzchni zajmowanej przez siedlisko jego reprezentatywność jest znacząca ze

względu na typowe wykształcenie struktury i właściwy skład gatunkowy. Właściwie wykształcone płaty jałowczysk potwierdzono w obrębie Gór Towarnych, Skalek: Małych (niewielki płat) i Dużych, na wschód od Góry Zamkowej, na wzniesieniu Cegielnia oraz na zboczach Biakła. Siedlisko to odróżnia się od muraw kserotermicznych na terenie przedmiotowej ostoi znacznym udziałem jałowca pospolitego (przyjęto, że minimalne zwarcie *Juniperus communis* pozwalające na zaliczenie danej fitocenozy do siedliska 5130 wynosi 20-30%).

Powierzchnia względna C

Powierzchnia siedliska w granicach obszaru nie przekracza 2% ogólnej powierzchni siedliska w Polsce.

Stan zachowania B

Dobrze zachowane siedlisko (Stopień zachowania struktury II) z dobrymi perspektywami zachowania w przyszłości, przy zachowaniu użytkowania rolniczego.

Ocena ogólna B

Obszar ma istotne znaczenie dla zachowania siedliska w regionie.

6120 Ciepłolubne, śródłądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*)

Reprezentatywność C

Ciepłolubne, śródłądowe murawy napiaskowe zidentyfikowano w badanym obszarze w obrębie czterech płatów położonych na wschód i na południowy-wschód od Wzgórza Zamkowego oraz na zachodnim przedpolu wzniesienia Biakło i na wschód od wzniesienia Lipówki. Wszędzie tworzą one dynamicznie przenikającą się mozaikę ze zbiorowiskami murawowymi reprezentowanymi przez siedliska 2330 i 6210. Murawy napiaskowe reprezentowane przez siedlisko 6120 w Ostoi Olsztyńsko-Mirowskiej zaliczyć należy do zespołu *Sileno otitis - Festucetum*, a ich cechą charakterystyczną jest zajmowanie fragmentów zboczy o nietypowym podłożu: piasków zawierających znaczne zasoby rumoszu wapiennego. Są to – podobnie jak siedlisko 2330 – zbiorowiska o nietrwałym charakterze.

Powierzchnia względna: C

Powierzchnia siedliska w granicach obszaru nie przekracza 2% ogólnej powierzchni siedliska w Polsce.

Stan zachowania C

Stan zachowania struktury siedliska oceniono jako częściowo zdegradowany (Stopień zachowania struktury III) z uwagi na obecność gatunków ekspansywnych. Dodatkowo siedlisko występuje w sąsiedztwie muraw kserotermicznych, w które często przekształca się dynamicznie, zatem jego stan może naturalnie odbiegać od typowego.

Ocena ogólna C

6210 Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis Festucion pallentis*)

Reprezentatywność B

Murawy kserotermiczne stwierdzone w obszarze zalicza się głównie do zespołu *Festucetum pallentis* (murawy naskalne, w północnej części pozbawione kostrzewy bladej, w południowej części w wielu miejscach z licznie występującą kostrzewą bladą), nieco rzadziej spotykane były pozbawione sozofitów płaty zespołu *Origano-Brachypodietum pinnati* usytuowane głównie pod ostańcami skalnymi, na nachylnym podłożu bogatym w węglan wapnia (wapienie jurajskie). Należy podkreślić, że murawy kserotermiczne zaliczane do zespołu *Festucetum pallentis* bardzo często tworzą mozaikę i przenikają się z płatami siedliska 8210 – wapienne ściany skalne ze zbiorowiskami *Potentilletalia caulescentis*,

Powierzchnia względna: C

Powierzchnia siedliska w granicach obszaru nie przekracza 2% ogólnej powierzchni siedliska w Polsce.

Stan zachowania B

Stan zachowania muraw jest różny – płaty najlepiej wykształcone, z nielicznymi zagrożeniami usytuowane są w większości w obrębie szczytowych partii wapiennych ostańców skalnych, natomiast gorszy stan jest na obszarach przylegających do kompleksów leśnych lub zakrzaczeń, w obrębie których wyraźnie zaznaczała się ekspansja roślinności drzewiastej i krzewiastej, a udział gatunków charakterystycznych gwałtownie malał. Na dominującej powierzchni występuje jednak dobrze zachowane siedlisko (Stopień zachowania struktury II) z dobrymi perspektywami zachowania w przyszłości, przy zachowaniu użytkowania rolniczego

Ocena ogólna B

Obszar ma istotne znaczenie dla zachowania siedliska w regionie.

6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)

Reprezentatywność C

Łąki świeże w granicach Ostoi Olsztyńsko-Mirowskiej zlokalizowane są obecnie jedynie w rejonie miejscowości Kusięta Nowe, na zachód od jeziora krasowego. Reprezentują one typowo wykształcone fitocenozy z zespołu Arrhenatheretum elatioris i charakteryzują się umiarkowanym bogactwem gatunkowym. Miejscami, we fragmentach nieużytkowanych (rzadziej użytkowanych) nawiązują składem gatunkowym do łąk trzęślicowych (m.in. duży udział *Betonica officinalis* oraz *Succisa pratensis*).

Powierzchnia względna C

Powierzchnia siedliska w granicach obszaru nie przekracza 2% ogólnej powierzchni siedliska w Polsce.

Stan zachowania C

Stan zachowania struktury łąk świeżych oceniono jako częściowo zdegradowany (Stopień zachowania struktury III) z udziałem gatunków ekspansywnych i inwazyjnych.

Ocena ogólna C

Obszar nie ma istotnego znaczenia dla zachowania siedliska w regionie i kraju.

8210 Wapienne ściany skalne ze zbiorowiskami *Potentilla caulescens*.

Reprezentatywność A

Na terenie Ostoi Olsztyńsko-Mirowskiej występują dwa podtypy siedliska – światłolubny 8210-2-1 oraz cieniolutny 8210-2-2. Na skałach sąsiadujących z terenami otwartymi, np. obszarami zajęтыми przez murawy kserotermiczne (siedlisko 6210) lub pola uprawne i pastwiska (obecnie w dużej mierze porzucone i zarastające), zdecydowanie dominuje podtyp światłolubny. Dominującym w nim gatunkiem charakterystycznym jest paproć zanokcica murowa *Asplenium ruta-muraria*. Wariant ten w miejscach mniej nachylonych, zwłaszcza w szczytowych partiach skał, często płynnie przechodzi w zaliczane do siedliska 6210 murawy naskalne (kod 6210-1).

Podtyp cieniolutny występuje na skałach położonych w obrębie dobrze zachowanych kompleksów lasów liściastych, m. in. na terenie rezerwatów „Zielona Góra” i „Sokole Góry”. Siedliskami sąsiadującymi ze ścianami skalnymi są buczyny ciepłolubne (siedlisko 9150), kwaśne (9110) i żyzne (9130) oraz grądy (9170). W podtypie cieniolutnym dużą rolę odgrywają należące do gatunków charakterystycznych paprocie zanokcica skalna *Asplenium trichomanes* i paprotnica krucha *Cystopteris fragilis* oraz mech miechera kędzierzawa *Neckera crispa*. Stosunkowo często występuje również paprotka zwyczajna *Polypodium vulgare*.

Powierzchnia względna B

Stan zachowania B

Zniszczenia siedliska wiążą się również z procesami antropogenicznymi (np. wspinaczka skałkowa) i naturalnymi, np. z wywrotami. Naturalna regeneracja siedliska, nawet jak jest możliwa to jest długotrwała. Do zagrożeń światłolubnego podtypu siedliska należy również naturalna sukcesja, a miejscami wkraczanie gatunków obcych.

Ocena ogólna A

Siedlisko zajmuje niewielki procent powierzchni obszaru, co jednak jest typowe w związku ze specyfiką siedliska; obszar stanowi jednak jedno z ważniejszych miejsc występowania siedliska w Polsce.

8310 Jaskinie niedostępne do zwiedzania.

Reprezentatywność A

W Ostoi Olsztyńsko-Mirowskiej Natura 2000 siedlisko 8310 występuje w wielu znanych jaskiniach oraz w części schronisk skalnych. Są one zlokalizowane w kilku obszarach – na Wzgórzach Częstochowskich, Wzgórzach Olsztyńskich oraz przede wszystkim w Sokolich Górach. Największymi obiektami z siedliskiem 8310 są: Jaskinia Koronowa (375 m), Studnisko (285 m), System Jaskini Olsztyńskiej (224 m), wszystkie w Sokolich Górach (w rezerwacie przyrody o tej samej nazwie) oraz System Jaskiń Towarnich (190 m). W ostoi znajduje się najgłębsza jaskinia całej Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej – Studnisko (-74 m).

Powierzchnia względna C

Szacuje się, że liczba jaskiń w granicach obszaru nie przekracza 2% ogólnej liczby jaskiń udostępnionych do zwiedzania w Polsce.

Stan zachowania B

Uzasadnieniem obniżenia oceny stanu siedliska jest przede wszystkim fakt, iż w 46% jaskiń ze zidentyfikowanym siedliskiem przyrodniczym 8310 stan zachowania i ogólna ocena wskaźników była niezadowolająca (U1), a w niemal 20% nawet zła (U2). Wśród jaskiń z niezadowolającym stanem siedliska są trzy największe w ostoi, objęte monitoringiem GIOŚ. Podstawową przyczyną takich ocen jest położenie jaskiń w bardzo uczęszczanych i atrakcyjnych turystycznie okolicach Olsztyna oraz ich duża dostępność, w wyniku czego następuje

niekontrolowana penetracja.

Ocena ogólna B

Siedlisko zajmuje niewielki procent powierzchni obszaru, co jednak jest typowe w związku ze specyfiką siedliska; obszar stanowi jednak jedno z ważniejszych miejsc występowania siedliska w Polsce.

9110 Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagenion).

Kwaśne buczyny występują przede wszystkim u podnóża i w dolnych partiach wzniesień z wychodniami wapiennymi, w miejscach o stosunkowo niewielkim nachyleniu, bez skał występujących płytko pod powierzchnią gleby.

Reprezentatywność A

Drzewostany kwaśnych buczyn składają się głównie, lub nawet wyłącznie, z buka *Fagus sylvatica*.

Najczęstszą domieszkę stanowi sosna *Pinus sylvestris* (częściowo prawdopodobnie wprowadzona sztucznie), dość częste są też dęby (*Quercus robur* i *Q. petraea*). Podszyt jest zazwyczaj słabo rozwinięty i złożony głównie z buka, a runo cechuje się niewielkim pokryciem roślin zielnych. Różnorodność gatunkowa runa również nie jest zbyt wysoka. Najbardziej typowymi i stosunkowo często występującymi gatunkami są borówka czernica *Vaccinium myrtillus*, konwalijka dwulistna *Maianthemum bifolium* i szczawik zajęczy *Oxalis acetosella*. Na podłożu piaszczystym częsty jest śmiełek pogięty *Deschampsia flexuosa*. Występują również płyty praktycznie pozbawione roślin runa (tzw. Fagetum nudum), o dnie lasu pokrytym grubą warstwą ściółki złożonej z liści bukowych.

Powierzchnia względna C

Powierzchnia siedliska w granicach obszaru nie przekracza 2% ogólnej powierzchni siedliska w Polsce.

Stan zachowania B

Mała ilość martwego drewna w siedlisku, zwłaszcza drewna wielkoformatowego, obce gatunki inwazyjne oraz możliwość negatywnych przekształceń struktury wiekowej, pionowej i przestrzennej drzewostanów, skutkujących także przekształcaniem innych warstw lasu.

Ocena ogólna B

9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae*-Fagenion, *Galio odorati*-Fagenion).

Reprezentatywność A

Siedlisko w Obszarze reprezentowane jest przez podtyp 9130-3 Żyzna buczyna górską (*Dentario enneaphylli*-Fagetum i *Dentario glandulosae*-Fagetum), w jego formie sudeckiej, cechującej się występowaniem żywca dziewięciolistnego *Dentaria enneaphyllos*. W drzewostanie buczyn żyznych zdecydowanie dominuje buk, częsta jest jednak domieszka jawora *Acer pseudoplatanus*. W bezpośrednim sąsiedztwie wychodni skalnych często pojawia się lipa szerokolistna *Tilia platyphyllos*. Podszyt tworzy przede wszystkim młode pokolenie buka. Pokrycie roślin zielnych w runie jest wysokie, występuje tu też wiele gatunków. Oprócz wymienionego już żywca dziewięciolistnego częsty jest gajowiec żółty *Galeobdolon luteum*, duże pokrycie osiągają, poza tym przytulia wonna *Galium odoratum* i szczyr trwały *Mercurialis perennis*.

Powierzchnia względna C

Powierzchnia siedliska w granicach obszaru nie przekracza 2% ogólnej powierzchni siedliska w Polsce.

Stan zachowania A

Siedlisko w wysokim stopniu reprezentatywne i w dobrym stanie zachowania.

Ocena ogólna A

9150 Ciepłolubne buczyny storczykowe (*Cephalanthero*-Fagenion).

Buczyny ciepłolubne występują zwykle w sąsiedztwie wychodni skał wapiennych, w najwyższych partiach wzniesień oraz na ich południowo-zachodnich stokach. W miejscach tych warstwa gleby jest zwykle dość cienka, pod nią występują skały. W związku ze specyficznymi wymaganiami, siedlisko często występuje w obrębie większych powierzchni innych typów buczyn oraz grądów jako niewielkie płyty w bezpośrednim sąsiedztwie wychodni skalnych oraz na ich szczytach. Duże płyty buczyn ciepłolubnych sąsiadują przede wszystkim z buczynami kwaśnymi (siedlisko 9110), zajmującymi podnóża wzniesień, oraz żyznymi (siedlisko 9130), zajmującymi stoki północne.

Reprezentatywność A

Siedlisko w Obszarze reprezentowane jest wyłącznie przez podtyp 9150-2 Małopolska buczyna storczykowa (zbiiorowisko *Fagus sylvatica*-*Cruciata glabra*), cechujący się obecnością w runie przytulinki krzyżowej *Cruciata glabra* i obfitym występowaniem konwalii majowej *Convallaria majalis*. W drzewostanach dominuje buk, częstą domieszkę stanowią jednak dąb bezszypułkowy *Quercus petraea* oraz grab *Carpinus betulus*. W

bezpośrednim sąsiedztwie wychodni skalnych często pojawia się lipa szerokolistna *Tilia platyphyllos*. Dominującym gatunkiem runa jest zwykle wspomniana wyżej konwalia majowa, częsta jest również przylaszczka zwyczajna *Hepatica nobilis*. Runo jest jednak bardzo bogate w gatunki, w tym zaliczane do roślin rzadkich, takich jak miodownik melisowaty *Mellitis mellisophyllum* czy należący do storczyków buławnik wielkokwiatowy *Cephalanthera damasonium*.

Powierzchnia względna B

Stan zachowania A

Siedlisko w wysokim stopniu reprezentatywne i w dobrym stanie zachowania.

Ocena ogólna A

9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*).

Reprezentatywność A

Siedlisko reprezentowane jest przez podtyp 9170-2 grąd subkontynentalny *Tilio-Carpinetum*. Grądy zajmują stoki wzniesień z wychodniami skał wapiennych. Są to warunki zbliżone do tych, w jakich występują buczyny ciepłolubne (siedlisko 9150). Często tworzą one zresztą z grądami mozaikę drobnych płatów obu siedlisk, występują też formy przejściowe pomiędzy nimi. Typowe grądy reprezentują w związku z tym przede wszystkim wariant ciepły, zajmujący stoki wzniesień z wychodniami skał wapiennych.

Podstawową cechą odróżniającą grądy od buczyn ciepłolubnych (i generalnie buczyn) jest skład drzewostanu. Największe znaczenie ma w nim grab zwyczajny *Carpinus betulus*, częsta jest jednak znaczna domieszka buka *Fagus silvatica*. Innym stosunkowo częstym gatunkiem jest dąb bezszypułkowy *Quercus petraea*. Dość dobrze rozwinięta jest warstwa krzewów – najważniejszym z nich jest leszczyna zwyczajna *Corylus avellana*. Runo jest bogate w gatunki i zbliżone do runa buczyn ciepłolubnych.

Powierzchnia względna C

Powierzchnia siedliska w granicach obszaru nie przekracza 2% ogólnej powierzchni siedliska w Polsce.

Stan zachowania B

Mała ilość martwego drewna w siedlisku, zwłaszcza drewna wielkoformatowego oraz możliwość negatywnych przekształceń struktury wiekowej, pionowej i przestrzennej drzewostanów, skutkujących także przekształcaniem innych warstw lasu.

Ocena ogólna B

9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercetea robori-petraeae*).

Reprezentatywność B

Powierzchnia względna C

Stan zachowania B

Ocena ogólna B

Brak jest szczegółowych badań umożliwiających uzasadnienie nadanych ocen stanu siedliska na etapie wprowadzania danych do SDF. Dane są jedynie szacunkowe i wprowadzone na podstawie oceny eksperckiej. Planowana jest kompleksowa weryfikacja stanu siedliska w latach 2024 – 2025.

3150 - Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion*, *Potamion*

Reprezentatywność D

Obecność niewielkiego płatu siedliska 3150 stwierdzono na północ od miejscowości Kusięta Nowe. Jezioro pochodzenia krasowego charakteryzuje się bardzo niewielką przejrzystością wody i odczynem 6,95 pH. Występowanie w wodzie oraz na brzegach zbiornika takich gatunków jak *Juncus bulbosus*, *Sphagnum denticulatum*, *Utricularia australis*, *Nitella flexilis* i *Potamogeton natans* oraz bardzo niskie przewodnictwo elektrolityczne (117 us/cm) wskazują, że jezioro to dawniej było prawdopodobnie zbiornikiem dystroficznym, jednak na skutek zmian w otoczeniu (zaburzenie układu hydrologicznego, spływ potasu, azotu i fosforu do wód zbiornika, znaczna presja wędkarska i turystyczna, etc.) przekształciło się w jezioro o charakterze eutroficznym.

7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*)

Reprezentatywność D

Torfowiska przejściowe i trzęsawiska stwierdzono na terenie Ostoi Olsztyńsko-Mirowskiej jedynie w postaci płatu usytuowanego w otoczeniu niewielkich jeziorek pochodzenia krasowego na północ od miejscowości Kusięta Nowe. Przedmiotowe płaty fiocnoz charakteryzują się stosunkowo niewielkim bogactwem gatunkowym, należy jednak zwrócić uwagę na obecność kilku gatunków z rodzaju *Sphagnum*, m.in. *Sphagnum denticulatum*, *Sphagnum palustre* i *Sphagnum sphagnum teres* oraz innych, typowych dla

siedliska taksonów: *Warnstorfia exanulata*, *Aulacomium palustre*, *Calliergon cordifolium*, *Carex oederi*, *Juncus bulbosus*, *Utricularia australis*, *Carex canescens*, *Carex echinata*, *Agrostis canina* (miejscami bardzo licznie), *Stellaria palustris*, *Ranunculus flammula*, *Viola palustris* i – lokalnie tworzących niewielkie płyty zwartych szuwarów – *Carex rostrata*. Siedlisko podlega znacznej ekspansji roślinności krzewiastej, w szczególności *Frangula alnus* i *Salix cinerea*, która ogranicza jego zasięg i powoduje niekorzystne zmiany w składzie gatunkowym torfowiska

2189 Przytulnia krakowska *Galium cracoviense*

Gatunek o występowaniu ograniczonym do regionu kontynentalnego, zaliczany do endemitów flory Polski.

Populacja A

Stan zachowania A

Stan zachowania siedlisk i populacji gatunku jest oceniony jako dobry.

Izolacja A

Gatunek w Polsce występuje tylko na 7 stanowiskach (grupach ostańców skalnych) leżących blisko siebie w środkowej Części Jury Krakowsko-Wieluńskiej oraz w Górach Towarnych.

Ocena ogólna A

Obszar ma istotne znaczenie dla ochrony gatunku w skali całej Polski.

1308 Mopek zachodni *Barbastella barbastellus*, (populacja zimująca)

Populacja C

Liczebność nietoperzy została oceniona w 2018 r. w wyniku zleconych badań (Ignaczak M., Stopczyński M., Postawa T. *Ekologic. 2018.*), a szczegółowo w oparciu o dane niepublikowane z zimowego monitoringu nietoperzy w jaskiniach Wyżyny Częstochowskiej. Autorem wyników jest dr hab. Tomasz Postawa z Instytutu Systematyki i Ewolucji Zwierząt Polskiej Akademii Nauk w Krakowie. Liczenie nietoperzy i zbieranie danych były wykonywane od 1987 roku w ramach projektu autorskiego T. Postawy. Sukcesywnie, co roku w dużych zimowiskach, a wrywkowo lub sporadycznie w jaskiniach, o małej liczbie zimujących osobników, wykonywane jest zimowe liczenie nietoperzy. Na podstawie ponad 30 letniego doświadczenia badań nietoperzy na przedmiotowym terenie, wiedzy dotyczącej zasiedlenia i zmian liczebności nietoperzy zimujących w jaskiniach dokonano zestawienia wielkości populacji zimującej w obszarze.

Stan zachowania B

Izolacja C

Ogólnie B

1323 Nocek Bechsteina *Myotis bechsteinii* (populacja zimująca)

Populacja C

Liczebność nietoperzy została oceniona w 2018 r. w wyniku zleconych badań (Ignaczak M., Stopczyński M., Postawa T. *Ekologic. 2018.*), a szczegółowo w oparciu o dane niepublikowane z zimowego monitoringu nietoperzy w jaskiniach Wyżyny Częstochowskiej. Autorem wyników jest dr hab. Tomasz Postawa z Instytutu Systematyki i Ewolucji Zwierząt Polskiej Akademii Nauk w Krakowie. Liczenie nietoperzy i zbieranie danych były wykonywane od 1987 roku w ramach projektu autorskiego T. Postawy. Sukcesywnie, co roku w dużych zimowiskach, a wrywkowo lub sporadycznie w jaskiniach, o małej liczbie zimujących osobników, wykonywane jest zimowe liczenie nietoperzy. Na podstawie ponad 30 letniego doświadczenia badań nietoperzy na przedmiotowym terenie, wiedzy dotyczącej zasiedlenia i zmian liczebności nietoperzy zimujących w jaskiniach dokonano zestawienia wielkości populacji zimującej w obszarze.

Stan zachowania B

Izolacja C

Ogólnie B

1318 Nocek łydkowłosy *Myotis dasycneme*, (populacja zimująca)

Populacja C

Liczebność nietoperzy została oceniona w 2018 r. w wyniku zleconych badań (Ignaczak M., Stopczyński M., Postawa T. *Ekologic. 2018.*), a szczegółowo w oparciu o dane niepublikowane z zimowego monitoringu nietoperzy w jaskiniach Wyżyny Częstochowskiej. Autorem wyników jest dr hab. Tomasz Postawa z Instytutu Systematyki i Ewolucji Zwierząt Polskiej Akademii Nauk w Krakowie. Liczenie nietoperzy i zbieranie danych były wykonywane od 1987 roku w ramach projektu autorskiego T. Postawy. Sukcesywnie, co roku w dużych zimowiskach, a wrywkowo lub sporadycznie w jaskiniach, o małej liczbie zimujących osobników,

wykonywane jest zimowe liczenie nietoperzy. Na podstawie ponad 30 letniego doświadczenia badań nietoperzy na przedmiotowym terenie, wiedzy dotyczącej zasiedlenia i zmian liczebności nietoperzy zimujących w jaskiniach dokonano zestawienia wielkości populacji zimującej w obszarze oraz aktualizacji ocen gatunku.

Stan zachowania C

Izolacja C

Ogólnie C

1321 Nocek orzęsiony *Myotis emarginatus* (populacja zimująca)

Populacja C

Liczebność nietoperzy została oceniona w 2018 r. w wyniku zleconych badań (Ignaczak M., Stopczyński M., Postawa T. Ekologic. 2018.), a szczegółowo w oparciu o dane niepublikowane z zimowego monitoringu nietoperzy w jaskiniach Wyżyny Częstochowskiej. Autorem wyników jest dr hab. Tomasz Postawa z Instytutu Systematyki i Ewolucji Zwierząt Polskiej Akademii Nauk w Krakowie. Liczenie nietoperzy i zbieranie danych były wykonywane od 1987 roku w ramach projektu autorskiego T. Postawy. Sukcesywnie, co roku w dużych zimowiskach, a wrywkowo lub sporadycznie w jaskiniach, o małej liczbie zimujących osobników, wykonywane jest zimowe liczenie nietoperzy. Na podstawie ponad 30 letniego doświadczenia badań nietoperzy na przedmiotowym terenie, wiedzy dotyczącej zasiedlenia i zmian liczebności nietoperzy zimujących w jaskiniach dokonano zestawienia wielkości populacji zimującej w obszarze oraz aktualizacji ocen gatunku.

Stan zachowania C

Izolacja B

Ogólnie C

1324 Nocek duży *Myotis myotis* (populacja zimująca)

Populacja C

Liczebność nietoperzy została oceniona w 2018 r. w wyniku zleconych badań (Ignaczak M., Stopczyński M., Postawa T. Ekologic. 2018.), a szczegółowo w oparciu o dane niepublikowane z zimowego monitoringu nietoperzy w jaskiniach Wyżyny Częstochowskiej. Autorem wyników jest dr hab. Tomasz Postawa z Instytutu Systematyki i Ewolucji Zwierząt Polskiej Akademii Nauk w Krakowie. Liczenie nietoperzy i zbieranie danych były wykonywane od 1987 roku w ramach projektu autorskiego T. Postawy. Sukcesywnie, co roku w dużych zimowiskach, a wrywkowo lub sporadycznie w jaskiniach, o małej liczbie zimujących osobników, wykonywane jest zimowe liczenie nietoperzy. Na podstawie ponad 30 letniego doświadczenia badań nietoperzy na przedmiotowym terenie, wiedzy dotyczącej zasiedlenia i zmian liczebności nietoperzy zimujących w jaskiniach dokonano zestawienia wielkości populacji zimującej w obszarze oraz aktualizacji ocen gatunku.

Stan zachowania B

Izolacja C

Ogólnie B

1324 Nocek duży *Myotis myotis* (populacja rozrodcza)

Populacja C

W wyniku przeprowadzonych badań terenowych stwierdzono, że istotne jest dodanie populacji rozrodczej gatunku. Jaskinia Studnisko jest bardzo ważnym miejscem rozrodu dla nocka dużego w południowej części Polski. To jedyna kolonia rozrodcza tego gatunku w obiekcie jaskiniowym w Polsce. Liczebność określono na 500-780 osobników na podstawie liczeń z wielu sezonów letnich. Liczebność nietoperzy została oceniona w 2018 r. w wyniku zleconych badań (Ignaczak M., Stopczyński M., Postawa T. Ekologic. 2018.), a szczegółowo w oparciu o dane niepublikowane z letniego monitoringu nietoperzy w Jaskini Studnisko. Autorem wyników jest dr hab. Tomasz Postawa z Instytutu Systematyki i Ewolucji Zwierząt Polskiej Akademii Nauk w Krakowie. Liczebność populacji rozrodczej stanowi poniżej 2% oraz więcej niż 0,5% populacji regionu kontynentalnego w Polsce.

Stan zachowania B

Stan zachowania siedliska jest dobry: Jaskinia Studnisko znajduje się w rezerwacie przyrody Sokole Góry i nie jest udostępniona turystycznie. Ruch turystyczny odbywa się poza ścisłym okresem rozrodu, na podstawie zezwolenia RDOŚ w Katowicach.

Izolacja B

Ocena ogólna populacji C

1303 Podkowiec mały *Rhinolophus hipposideros* (populacja zimująca)

Populacja C

Liczebność nietoperzy została oceniona w 2018 r. w wyniku zleconych badań (Ignaczak M., Stopczyński M., Postawa T. *Ekologic.* 2018.), a szczegółowo w oparciu o dane niepublikowane z zimowego monitoringu nietoperzy w jaskiniach Wyżyny Częstochowskiej. Autorem wyników jest dr hab. Tomasz Postawa z Instytutu Systematyki i Ewolucji Zwierząt Polskiej Akademii Nauk w Krakowie. Liczenie nietoperzy i zbieranie danych jest wykonywane od 1987 roku w ramach projektu autorskiego T. Postawy. Sukcesywnie, co roku w dużych zimowiskach, a wrywkowo lub sporadycznie w jaskiniach, o małej liczbie zimujących osobników, wykonywane jest zimowe liczenie nietoperzy. Na podstawie ponad 30 letniego doświadczenia badań nietoperzy na przedmiotowym terenie, wiedzy dotyczącej zasiedlenia i zmian liczebności nietoperzy zimujących w jaskiniach dokonano zestawienia wielkości populacji zimującej w obszarze.

Stan zachowania B

Izolacja B

Ogólnie C

6177 Modraszek telejus (*Phengaris teleius*)

Populacja D

W 2023 roku potwierdzono gatunek jedynie na dwóch stanowiskach ze skrajnie nieliczną rośliną żywicielką. W obrębie obszaru jedynie w sąsiedzie miejscowości Kusięta gatunek może występować ze względu na obecność rośliny żywicielskiej i wilgotnych siedlisk. Stan populacji oceniono jako zły, z pojedynczymi osobnikami imago. Ze względu na małą powierzchnię siedlisk motyl nie ma możliwości osiągnięcia większej, lepiej zachowanej populacji.

Wniosek dot. zmiany oceny reprezentatywności na D oczekuje na akceptację KE

6179 Modraszek nausitous *Phengaris nausithous*

Populacja D

W 2023 roku w obrębie obszaru odnotowano pojedyncze osobniki modraszka *nausitosa* współwystępujące z modraszką *telejusem*, w okolicach miejscowości Kusięta. Liczebność gatunku jest bardzo mała W obszarze brak jest większej ilości potencjalnych miejsc, gdzie gatunek mógłby występować.

1188 Kumak nizinny *Bombina bombina*

Populacja D

Brak jest danych potwierdzających występowanie gatunku w obszarze Natura 2000. Potencjalnie możliwe jest jego występowanie tylko na jednym stanowisku, w miejscowości Kusięta.

1166 Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*

Populacja D

Brak jest danych potwierdzających występowanie gatunku w obszarze Natura 2000. Potencjalnie możliwe jest jego występowanie tylko na jednym stanowisku, w miejscowości Kusięta.

*Modraszek telejus oczekuje na zgodę Komisji Europejskiej co do jego wykreślenia z katalogu przedmiotów ochrony obszaru.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
H	A04.03		i
H	K02.01		i
M	I01		b

M	I02		i
M	G01.04		i
M	B02		i
L	G05.04		i
L	D01.01		i
L	K04.01		i
L	E01.03		i
L	A07		i
L	L10		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednoczesne.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ	[%]	
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	
	Lokalna/gminna	0
Inna publiczna	0	
Własność łączna lub współwłasność	0	
Prywatna	0	
Nieznana	100	
Suma	100	

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Graboś A. 2017. GIOŚ. Wyniki monitoringu przytulii krakowskiej *Galium cracoviense*. Warszawa. 2. Ignaczak M., Stopczyński M. Postawa T. Ekologic. 2018. Ekspertyza przyrodnicza w zakresie występowania nietoperzy na obszarach sieci Natura 2000: Ostoja Olsztyńsko-Mirowska, Ostoja Złotopotocka, Ostoja Kroczycka, Ostoja Środkowojuraska. Łódź. 3. Kucharzyk J. i in.. 2018. Ekspertyza przyrodnicza w zakresie siedlisk nieleśnych na obszarach sieci Natura 2000: Ostoja Olsztyńsko-Mirowska, Ostoja Złotopotocka, Ostoja Kroczycka, Ostoja Środkowojuraska. Centrum Ochrony Mokradeł. Warszawa-Olsztyn. 4. Kulpiński K., Tyc A., Salasa-Orpuch A. 2015. Występowanie, ocena stanu ochrony, zagrożenia i monitoring siedlisk i gatunków leśnych na obszarze sieci Natura 2000: Ostoja Olsztyńsko-Mirowska, Ostoja Złotopotocka, Ostoja Kroczycka, Ostoja Środkowojuraska, z uwzględnieniem terenów przyległych. Aerd Group. Czeladź. 5. Tyc A. i in. 2015. Identyfikacja obszarów występowania, zagrożenia, ochrona oraz monitoring skał wapiennych, jaskiń i schronisk skalnych, występujących na obszarach sieci NATURA 2000: Ostoja Olsztyńsko-Mirowska, Ostoja Złotopotocka, Ostoja Kroczycka, Ostoja Środkowojuraska wraz z uwzględnieniem terenów przyległych, FPiC, Kostkowice 20. Notatka służbowa z 19.08.2021 - Ostoja Olsztyńsko-Mirowska_zmiany w SDF 6. Monitoring przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 Ostoja Olsztyńsko-Mirowska PLH240015 - modraszek telejus (*Phengaris teleius*) Kąta K. 2023

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

[Powrót](#)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL02	10.66	PL03	99.71		

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL02	Zielona Góra	+	0.88
PL03	Park Krajobrazowy Orlich Gniazd	*	99.71
PL02	Sokole Góry	+	9.78

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

[Powrót](#)

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach
Adres:	Polska Plac Grunwaldzki 8-10 40-127 Katowice
Adres e-mail:	sekretariat@katowice.rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒	Tak	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 3 czerwca 2022 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Olsztyńsko-Mirowska PLH240015 Link: https://dzienniki.slask.eu/legalact/2022/3945/
☐	Nie, ale jest w przygotowaniu	
☐	Nie	

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH240015

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

Tak Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

--